

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

№12

ISSN: 2992-8982

<https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz/>

2025

IQTISODIYOT&TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Bosh muharrir:

Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich

Elektron nashr. 2025-yil, dekabr.

Bosh muharrir o'rinbosari:

Karimov Norboy G'aniyevich

Muharrir:

Qurbonov Sherzod Ismatillayevich

Tahrir hay'ati:

Salimov Oqil Umrzoqovich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Rae Kvon Chung, Janubiy Koreya, TDIU faxriy professori, "Nobel" mukofoti laureati
Osman Mesten, Turkiya parlamenti a'zosi, Turkiya – O'zbekiston do'stlik jamiyati rahbari
Axmedov Durbek Kudratillayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Sayfullo Normatovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Kalonov Muxiddin Baxritdinovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Siddiqova Sadoqat G'afforovna, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Xudoyqulov Sadirdin Karimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Maxmudov Nosir, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Samadov Asqarjon Nishonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, professor
Slizovskiy Dimitriy Yegorovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Ikrom Akramovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Eshtayev Alisher Abdug'aniyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xajiyev Baxtiyor Dushaboyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Hakimov Nazar Hakimovich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Musayeva Shoira Azimovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), professor
Ali Konak (Ali Ko'nak), iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor (Turkiya)
Cham Tat Huei, falsafa fanlari doktori (PhD), professor (Malayziya)
Foziljonov Ibrohimjon Sotvoldixo'ja o'g'li, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dots.
Utayev Uktam Choriyevich, O'z.Respub. Bosh prokuraturasi boshqarma boshlig'i o'rinbosari
Ochilov Farkhod, O'zbekiston Respublikasi Bosh prokuraturasi IJQKD boshlig'i
Buzrukxonov Sarvarxon Munavvarxonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Axmedov Javohir Jamolovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), katta o'qituvchi
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), v.b. dots.
Djudi Smetana, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Krissi Lyuis, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Glazova Marina Viktorovna, Iqtisodiyot fanlari doktori (Moskva)
Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Sevil Piriyeva Karaman, falsafa fanlari doktori (PhD) (Turkiya)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon o'g'li, TDIU ITI departamenti rahbari
Ochilov Bobur Baxtiyor o'g'li, TDIU katta o'qituvchisi
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent.

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Editorial board:

Salimov Okil Umrzokovich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan

Abdurakhmanov Kalandar Khodjavevich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan

Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor

Rae Kwon Chung, South Korea, Honorary Professor at TSUE, Nobel Prize Laureate

Osman Mesten, Member of the Turkish Parliament, Head of the Turkey–Uzbekistan Friendship Society

Akhmedov Durbek Kudratillayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor

Akhmedov Sayfullo Normatovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor

Abdurakhmanova Gulnora Kalandarovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor

Kalonov Mukhiddin Bakhridinovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor

Siddikova Sadokat Gafforovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogical Sciences

Khudoykulov Sadirdin Karimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor

Makhmudov Nosir, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor

Yuldashev Mutallib Ibragimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor

Samadov Askarjon Nishonovich, Candidate of Economic Sciences, Professor

Slizovskiy Dmitriy Yegorovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor

Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor

Akhmedov Ikrom Akramovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor

Eshtayev Alisher Abduganiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor

Khajiyev Bakhtiyor Dushaboyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor

Khakimov Nazar Khakimovich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor

Musayeva Shoira Azimovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Professor

Ali Konak, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor (Turkey)

Cham Tat Huei, Doctor of Philosophy (PhD), Professor (Malaysia)

Foziljonov Ibrokhimjon Sotvoldikhoja ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor

Utayev Uktam Choriyevich, Deputy Head of Department, Prosecutor General's Office of Uzbekistan

Ochilov Farkhod, Head of DCEC, Prosecutor General's Office of Uzbekistan

Buzrukkhonov Sarvarkhon Munavvarkhonovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor

Akhmedov Javokhir Jamolovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences

Tokhirov Jaloliddin Ochil ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Technical Sciences, Senior Lecturer

Bobobekov Ergash Abdumalikovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Acting Associate Professor

Judi Smetana, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)

Chrissy Lewis, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)

Glazova Marina Victorovna, Doctor of Sciences in Economics (Moscow))

Nosirova Nargiza Jamoliddin kizi, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor

Sevil Piriyeva Karaman, Doctor of Philosophy (PhD) (Turkey)

Mirzaliyev Sanjar Makhmatjon ugli, Head of the Department of Scientific Research and Innovations, TSUE

Ochilov Bobur Bakhtiyor ugli, Senior lecturer at TSUI

Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor.

Ekspertlar kengashi:

Berkinov Bazarbay, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Po'latov Baxtiyor Alimovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Aliyev Bekdavlal Aliyevich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xalikov Suyun Ravshanovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Rustamov Ilhomiddin, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Hakimov Ziyodulla Ahmadovich, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Kamilova Iroda Xusniddinovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
G'afurov Doniyor Orifovich, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Fayziyev Oybek Raximovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Xamidova Faridaxon Abdulkarim qizi, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Yaxshiboyeva Laylo Abdisattorovna, katta o'qituvchi
Babayeva Zuhra Yuldashevna, mustaqil tadqiqotchi
Komilova Nilufar Karshiboyevna, Geografiya fanlari doktori, professori
Umirzoqov Ja'sur Artiqboy o'g'li, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent
Zebo Kuldasheva, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent
Abdukarimova Dinara Rustamxanovna

Board of Experts:

Berkinov Bazarbay, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Pulatov Bakhtiyor Alimovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Aliyev Bekdavlal Aliyevich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Xalikov Suyun Ravshanovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Rustamov Ilkhomiddin, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Khakimov Ziyodulla Akhmadovich, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Kamilova Iroda Xusniddinovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics
Gafurov Doniyor Orifovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogy
Fayziyev Oybek Raximovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Tukhtabayev Jamshid Sharafetdinovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Xamidova Faridaxon Abdulkarimovna, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Yakhshiboyeva Laylo Abdisattorovna, Senior Lecturer
Babayeva Zuhra Yuldashevna, Independent Researcher
Komilova Nilufar Karshiboyevna, Doctor of Geographical Sciences, Professor
Umirzokov Jasur Artiqboy ugli, Doctor of Economic Sciences (DSc), Associate Professor
Zebo Kuldasheva, Doctor of Economic Sciences (DSc), Associate Professor
Abdukarimova Dinara Rustamkhanovna

- 08.00.01 Iqtisodiyot nazariyasi
- 08.00.02 Makroiqtisodiyot
- 08.00.03 Sanoat iqtisodiyoti
- 08.00.04 Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
- 08.00.05 Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
- 08.00.06 Ekonometrika va statistika
- 08.00.07 Moliya, pul muomalasi va kredit
- 08.00.08 Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
- 08.00.09 Jahon iqtisodiyoti
- 08.00.10 Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
- 08.00.11 Marketing
- 08.00.12 Mintaqaviy iqtisodiyot
- 08.00.13 Menejment
- 08.00.14 Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
- 08.00.15 Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
- 08.00.16 Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
- 08.00.17 Turizm va mehmonxona faoliyati

Muassis: "Ma'rifat-print-media" MChJ

Hamkorlarimiz: Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti, O'zR Tabiat resurslari vazirligi, O'zR Bosh prokuraturasi huzuridagi IJQK departamenti.

Jurnalning ilmiyligi:

“Yashil” iqtisodiyot va taraqqiyot” jurnali

O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligi huzuridagi Oliy attestatsiya komissiyasi rayosatining 2023-yil 1-apreldagi 336/3-sonli qarori bilan ro'yxatdan o'tkazilgan.

MUNDARIJA

RAQAMLI TRANSFORMATSIYA DAVRIDA TIJORAT BANKLARI LIKVIDLILIK XAVFINI BOSHQARISHI.....	44
Baxromov Nodirjon Muxammadamin o'g'li	
TURIZM XIZMATLAR BOZORI ISTE'MOLCHILARINI SEGMENTLASH USULI ASOSIDA DIVERSIFIKATSIYA KONSEPSIYASINI ISHLAB CHIQUISH.....	48
Maxmudova Aziza Pirmamatovna	
"INNOVATSION AGROTEKNOLOGIYALAR VA "YASHIL IQTISODIYOT" TAMOIYILLARI ASOSIDA G'ALLA YETISHTIRISH BARQARORLIGINI BAHOLASH.....	53
Turayeva Gulizahro	
АНАЛИЗ ЦЕНОБРАЗОВАНИЯ НА ЗЕРНОВЫЕ ПРОДУКТЫ ПО ДАННЫМ МАРКЕТИНГОВЫМ ИСЛЕДОВАНИЯМ (НА ПРИМЕРЕ НАМАНГАНСКОЙ ОБЛАСТИ).....	57
Бахриддинов Жаҳонгирбек Равшанжон ўғли	
KICHIK BIZNES RIVOJINI TA'MINLASHDA BOZOR INFRATUZILMALARINING AHAMIYATI.....	62
G'aniyev Botir Baxtiyorovich, Zakirova Gulnora Mirzaliyevna	
KICHIK SANOAT ZONALARI FAOLIYATINI SAMARALI BOSHQARISH METODOLOGIYASI VA YO'LLARI.....	67
Shodmonqulov Kamoliddin Murodillaevich	
INNOVATION FAOLIYAT XARAJATLARINING BUXGALTERIYA HISOBI VA AUDITINI TAKOMILLASHTIRISH.....	73
Mustafoyev Akbar Mustafo o'g'li	
MAHSULOT DIVERSIFIKATSIYASI VA LOGISTIKA XIZMATLARINI RIVOJLANTIRISH ASOSIDA EKSPORT POTENSIALINI OSHIRISH YO'LLARI.....	78
Maxkamov Ibrayim, Jo'raboyeva Shohida Kamoliddin qizi	
REKLAMA SAMARADORLIGINI OSHIRISHDA RAQAMLI MARKETING STRATEGIYALARI ROLI.....	83
Abdusalilova Laylo To'xtasinovna, Raxmonqulova Shahrizoda	
SIRKULAR IQTISODIYOTDA YOPIQ SIKL NAZARIYASINING ROLI.....	87
Sodikov Zokir Rustamovich	
YASHIL TEXNOLOGIYALARNI JORIY ETISHDA MOLIYAVIY RAG'BATLAR VA ULARNING NATIJALARI.....	92
Axmadjonova Gulmira Xabibulla qizi	
MAMLAKAT IQTISODIYOTI RIVOJLANISHIDA KICHIK BIZNES VA XUSUSIY TADBIRKORLIKNING ROLI.....	97
G'aniyev Baydulla Toshmurodovich	
АНАЛИЗ ПОДХОДОВ ЦЕНТРАЛЬНЫХ БАНКОВ К РЕГУЛИРОВАНИЮ ИННОВАЦИОННЫХ БАНКОВСКИХ ПРОДУКТОВ: СРАВНЕНИЕ УЗБЕКИСТАНА И МЕЖДУНАРОДНОЙ ПРАКТИКИ.....	101
Даулетиярова Шахло	
СОВРЕМЕННОЕ СОСТОЯНИЕ И ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ РЫНКА ЦЕННЫХ БУМАГ УЗБЕКИСТАНА.....	109
Кадирова Хадича Тураевна	
XORIJ MAMLAKATLARINING IQTISODIYOTNI UGLERODSIZLASHTIRISH STRATEGIYALARI: O'ZBEKISTON UCHUN TAKLIFLAR.....	115
D.X. Pulatov, F.E.Shamsiyev	
O'ZBEKISTONDA ISLOM MOLIYASI: MUAMMOLAR VA RIVOJLANISH ISTIQBOLLARI.....	125
Sattorov Ixtiyor Ochilovich, Karimov Shohruh Yo'ldoshali o'g'li	
HISOB SIYOSATI TARKIBIY TUZILISHI MASALALARI.....	133
Botirova Raximaxon Abdujabbarovna	
QURILISHDA KICHIK BIZNES VA XUSUSIY TADBIRKORLIKNING MOLIYAVIY TAHLILI.....	136
Musayeva Shoirazimovna	

KICHIK SANOAT ZONALARINI RIVOJLANTIRISH ORQALI AHOLI TURMUSH FAROVONLIGINI OSHIRISH.....	144
<i>Axmedov Oybek Turgunpulatovich</i>	
O'ZBEKISTON SUG'URTA BOZORI PORTFELI TAHLILI.....	149
<i>Madraximov Ilxom Kamilovich</i>	
FOYDA SOLIG'INING O'ZIGA XOS MUAMMOLI JIHATLARI.....	154
<i>Zaripov Xusan Baxodirovich</i>	
AGRAR SEKTORNI INNOVATSION MODERNIZATSIYA QILISHDA INVESTITSIYA OQIMLARINI BOSHQARISH MODELLARINI TAKOMILLASHTIRISH.....	159
<i>Xamrayev Quvvat Iskandarovich</i>	
OLIY TA'LIM XIZMATLARI BOZORIDA MARKETING TADQIQODLARINI TAKOMILLASHTIRISH.....	163
<i>Jalilov Jamshid G'anjionovich, Safarov Zavqiddin Zokir o'g'li</i>	
MINTAQA SANOAT TARMOG'I RIVOJLANISHINING IQTISODIY-STATISTIK TAHLILI.....	168
<i>Xayitboev Abror Quvondiqovich</i>	
РОЛЬ СМЕШАННОГО ФИНАНСИРОВАНИЯ (BLENDED FINANCE) В ПОВЫШЕНИИ ИНВЕСТИЦИОННОЙ ПРИВЛЕКАТЕЛЬНОСТИ КОММУНАЛЬНЫХ УСЛУГ: УРОКИ РАЗВИВАЮЩИХСЯ СТРАН.....	174
<i>Гулмаматова Дурдона Шерали кизи</i>	
KORXONALARDA STRATEGIK BOSHQARUV.....	180
<i>Musayeva Dilnoza Dilshatovna</i>	
BANK TIZIMIDA MARKETING AHAMIYATI VA BANK MARKETINGI.....	184
<i>Usubjonov Zaxriddin Vasliddin o'g'li</i>	
RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA TIJORAT BANKLARI TOMONIDAN XORJIY KREDIT MABLAG'LARINI JALB KILISH HUQUQIY JIHATLARI.....	189
<i>Qulliyev Anvar Zayniddinovich</i>	
TIJORAT BANKLARINI TRANSFORMATSIYALASH SHAROITIDA CHAKANA XIZMATLARINI RIVOJLANTIRISH YO'LLARI.....	194
<i>Alimov Umid O'ktambayevich</i>	
MAHSULOTLARNING RAQAMLI PASPORTI TIZIMINI JORIY ETISH OMILLARI VA TO'SIQLARI.....	200
<i>Avloqulova Sadoqat Sobirjon qizi</i>	
KORXONALARDA FOYDA VA ZARARLARNI TAHLIL QILISHDA INNOVATSION METODLAR AHAMIYATI.....	207
<i>Ernazarov Ortiq Eshnazarovich, Farog'at Xo'jabekova</i>	
ВЛИЯНИЕ ИСКУССТВЕННОГО ИНТЕЛЛЕКТА НА ЭКОНОМИЧЕСКОЕ БЛАГОСОСТОЯНИЕ, А ТАКЖЕ НОВЫЕ МЕХАНИЗМЫ ПОВЫШЕНИЯ ДОХОДОВ НАСЕЛЕНИЯ.....	212
<i>Останов Эгамберди</i>	
RAQAMLI TRANSFORMATSIYA VA INNOVASION TEXNOLOGIYALARNI INTEGRATSIYALASH: MOHIYATI VA RIVOJLANISH IMKONIYATLARI.....	218
<i>Xakimova Xulkar Xamidovna</i>	
QORAQALPOG'ISTON VA XORAZM OZIQ-OVQAT SANOATINING IQTISODIY-STATISTIK TAHLILI HAMDA UNI YANADA RIVOJLANTIRISH YO'LLARI.....	224
<i>Tleuov Niyetulla Raxmanovich</i>	
OILAVIY KORXONALARNING IQTISODIY TIZIMDAGI O'RNI.....	230
<i>Shadiyeva Gulnora Mardiyevna, Rustamova Zarina Rustamovna</i>	
SUN'IY INTELLEKT ASOSIDA O'ZBEKISTON OLIY TA'LIM MUASSASALARIDA MARKETING FAOLIYATINI MODELLASHTIRISH VA BOSHQARISH MEXANIZMLARI.....	234
<i>Sadikov Shoxrux Shuxratovich</i>	
XIZMAT KO'RSATISH SOHASI KORXONALARINING RAQOBATBARDOSHLIKNI OSHIRISHDA RAQAMLI XIZMATLARNING AHAMIYATI.....	238
<i>Asenbaeva Aydaygul Edenbaevna</i>	
BARQARORLIK VA YASHIL MENEJMENT: ILMIY-NAZARIY YONDASHUVLAR VA AMALIY AHAMIYATI.....	242
<i>Djalilova Dilbar Abdikarim qizi</i>	

HUDUDLARNING IQTISODIY SALOHİYATINI INNAVATSION-INVESTITSION BOSHQARISH STRATEGIYASI VA MEXANIZMI (XORAZM VILOYATI MISOLIDA).....	247
Maqsudova Malohatxon Maqsudovna, Yaxshimuratov Maqsadbek Narimon o'g'li	
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI DAVLAT BYUDJETINI 2026-YILGI SOLIQ SIYOSATINING TAHLILI VA XALQARO SOLISHTIRMA YONDASHUVI	251
Abdullayev Zafarbek Safibullayevich	
O'ZBEKISTON MINTAQALARIDA AYOLLAR TADBIRKORLIGINI RIVOJLANTIRISH OMILLARI	256
Mamataliyeva Dilnoza Raxmonovna	
TRANSFORMATSIYALASHUV SHAROITIDA INVESTITSİYALAR SHAKLLANISHI VA ULARNI SAMARALI BOSHQARISH YO'NALISHLARI.....	259
To'rayev Jasurali To'rayevich	
O'ZBEKISTONDA SAVDO TASHKILOTLARINING FAOLIYATI VA RIVOJLANISH HOLATI	264
B. Sulaymonov	
NAMANGAN VILOYATIDA "YASHIL IQTISODIYOT" MODELIGA O'TISH JARAYONIDA KICHIK BIZNES SUBYEKTLARINING IQTISODIY FAOLLIGI.....	270
Xonto'rayev Obbosxon Kamolxon o'g'li	
O'ZBEKISTONDA "YASHIL" IQTISODIYOTNI RIVOJLANTIRISHNING USTUVOR YO'NALISHLARI	274
Xoshimov Pazliddin Zuxurovich	
KICHIK BIZNES ORQALI ISH O'RINLARINI YARATISH STRATEGIYALARI: NAMANGAN VILOYATI MISOLIDA.....	278
Ergasheva Nigora Abdigapparovna	
MAMLAKATIMIZDA QO'SHILGAN QIYMAT SOLIG'INING IJTIMOIIY-IQTISODIY AHAMIYATI	283
Quryozov Sardorbek Sharifboevich	
РАЗРАБОТКА И ПРИОРИТИЗАЦИЯ КЛЮЧЕВЫХ ИНДИКАТОРОВ ЭФФЕКТИВНОСТИ ДЛЯ ОБЩЕНАЦИОНАЛЬНОЙ ПАНЕЛИ МОНИТОРИНГА ДЕЯТЕЛЬНОСТИ БОЛЬНИЦ: ЭКСПЕРТНАЯ ОЦЕНКА СО СТОРОНЫ РУКОВОДИТЕЛЕЙ МЕДУЧРЕЖДЕНИЙ	290
Шухратов Мамуржон Шухрат угли	
MAHALLIY DAVLAT HOKIMIYAT ORGANLARINI RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR ASOSIDA BOSHQARISHGA TA'SIR ETUVCHI OMILLAR	297
Nurmurodov Zafarjon Nurmurod o'g'li	
BANK TIZIMINING BARQAROR MOLIVAVIY RIVOJLANISHINI TA'MINLASH VOSITALARI	303
Sadikov Iskandar Gayratovich	
ЗЕЛЕНОЕ ФИНАНСИРОВАНИЕ В ЗЕЛЕННОЙ ЭКОНОМИКЕ: ТЕОРИЯ И ПРАКТИКА.....	308
Халиков С. Х.	
HUDUDIY IQTISODIY RIVOJLANISHDA KICHIK BIZNESNI ROLI VA SAMARADORLIGINI OSHIRISH CHORALARI	313
Ergashev Jamshid Jamoliddinovich	
ИСТОРИЧЕСКИЙ ПРОЦЕСС СТАНОВЛЕНИЯ ФАРМАЦЕВТИЧЕСКОЙ ПРОМЫШЛЕННОСТИ.....	317
Мажидова Фарангиз Фуркатзода	
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDAGI TADBIRKORLIK SUBYEKTLARIDA ISHLAB CHIQRISH SAMARADORLIGINI OSHIRISH.....	321
Isakov Oybek Jamoliddinovich	
NORASMIY KOOPERATSIYA MUNOSABATLARINING FERMER XO'JALIKLARI YETISHTIRGAN MAHSULOT MIQDORIGA TA'SIRINI BAHOLASH.....	325
Ismoilov Azamat	
O'ZBEKISTON TIJORAT BANKLARIDA FOIZ RISKINI BOSHQARISH AMALIYOTI	332
Seitnazarov Daniyar Baxadirovich	
RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR ASOSIDA SUT VA SUT MAHSULOTLARINI QAYTA ISHLOVCHI KORXONALAR FAOLIYATINI TAKOMILLASHTIRISH.....	341
Normuradov Nurbek Sunatilloevich	
"AYOL RAHBARLAR: RAHBARLIK SALOHİYATI VA ISH JOYIDA TENGLIK" FRANSIYA DAVLATI TAJRIBASI ASOSIDA	346
Abduraxmonova Feruzabonu	

QISHLOQ XO'JALIGIDAGI KLASTERLARNING MOLIYAVIY BARQARORLIGINI EKONOMETRIK MODELLASHTIRISH.....	352
Dildora Yuldasheva	
TIJORAT BANKLARINING DEPOZIT BAZASINING YETARLILIGINI TA'MINLASH YO'LLARI	359
I.J. Isakov	
OLIY TA'LIM SIFATINI OSHIRISH VA IQTISODIY DIAGNOSTIKA O'TKAZISHNING XORIJ TAJRIBASI	363
Xo'jaxonov Ma'rufxon Xamidxonovich, Axmedov Oybek Turg'unpulatovich	
INKLYUZIV TA'LIMNI MOLIYAVIY QO'LLAB-QUVVATLASHDAGI MUAMMOLAR VA ULARNI YECHISH YO'LLARI.....	369
Egamberdiyeva Dilorom Botir qizi, Pulatova Moxira Baxtiyorovna	
“KREATIV IQTISODIYOT” HAMDA “TURIZM” TUSHUNCHALARINING ILMIY-NAZARIY ASOSLARI	374
Abdurasulov Shovqiddin Erkin o'g'li	
THE STRATEGIC ROLE OF THE INDUSTRIAL SECTOR IN THE NATIONAL ECONOMY AND DEVELOPMENT FACTORS.....	380
Rakhimov Bakhromjon Ibroximovich	
INVESTITSIYALARNI MOLIYALASHTIRISH METODOLOGIYASINI TAKOMILLASHTIRISHNING ASOSIY YO'NALISHLARI.....	386
Ismailov Dilshod Anvarjonovich	
GLOBAL INCOME INEQUALITY IN 2024: CAUSES, PATTERNS, AND CONSEQUENCES.....	393
Ilxomjonov Jaxongir Alisher o'g'li	
ТОРГОВЫЕ ОТНОШЕНИЯ В СВОБОДНО ЭКОНОМИЧЕСКИХ ЗОНАХ: ПРОБЛЕМЫ И РЕШЕНИЯ	401
Шарифходжаев Шавкат Окилович, Ачилова Ширин Шавкат кизи	
O'ZBEKISTON KON-METALLURGIYA SANOATI: RIVOJLANISH TENDENSIYALARI VA HOZIRGI HOLATI	407
Ergashov Botirjon Ergashovich	
PENSIYA JAMG'ARMASIDA DAVLAT BUDJETI TRANSFERTLARI ULUSHI HAMDA UNING XORIJ TAJRIBASI	415
Sherjonov Doniyor Saparbayevich	
O'ZBEKISTON SANOAT KORXONALARINI QIMMATLI QOG'OZLAR BOZORIDAN FOYDALANIB MOLIYALASHTIRISHNING HOZIRGI HOLATI VA MUAMMOLARI.....	419
Igitov Jurabek Kuzibekovich	
QO'SHILGAN QIYMAT SOLIG'I BO'YICHA FIRIBGARLIKLAR: MEXANIZMLARI, SABABLARI VA ULARNI OLDINI OLISH YO'LLARI.....	425
Eshkarayev Bobir Chariyevich	
TOG' VA TOG'OLDI HUDUDLARIDA QISHLOQ XO'JALIGINI DIVERSIFIKATSIYA QILISHNING USTUVOR YO'NALISHLARI VA IQTISODIY SAMARADORLIGI.....	431
Abdulxayeva Gulshan Maxmudovna	

TOG' VA TOG'OLDI HUDUDLARIDA QISHLOQ XO'JALIGINI DIVERSIFIKATSIYA QILISHNING USTUVOR YO'NALISHLARI VA IQTISODIY SAMARADORLIGI

Abdulxayeva Gulshan Maxmudovna

Termiz davlat universiteti "Turizm" kafedrasida dotsenti

gulshanabdulxayeva830@gmail.com

Annotatsiya. Mazkur maqolada tog' va tog'oldi hududlarida qishloq xo'jaligini diversifikatsiya qilish jarayonining asosiy yo'nalishlari hamda uning iqtisodiy samaradorligi o'rganilgan. Tadqiqotda ushbu hududlarning tabiiy-iqlim sharoitlari, yer va suv resurslaridan foydalanish imkoniyatlari, mavjud agrar tarmoqlarning holati hamda diversifikatsiyaga ta'sir etuvchi omillar tahlil qilindi. Analitik va taqqoslama usullar asosida bog'dorchilik, chorvachilik, dorivor va yuqori qo'shimcha qiymatga ega bo'lgan tog' ekinlarini rivojlantirish diversifikatsiyaning eng samarali yo'nalishlari ekanligi aniqlangan. Maqolada tog' va tog'oldi mintaqalarida diversifikatsiya jarayonlarini jadallashtirish bo'yicha ilmiy-amaliy takliflar ham ilgari surilgan.

Kalit so'zlar: tog'li hududlar, geomorfologik tuzilish, qishloq xo'jaligi, diversifikatsiya, iqtisodiy samaradorlik, agroinnovatsiya, resurslardan samarali foydalanish, chorvachilik, bog'dorchilik, yuqori qo'shimcha qiymatli ekinlar, barqaror rivojlanish.

Abstract. This article studies the main directions of the process of agricultural diversification in mountainous and foothill regions and its economic efficiency. The study analyzed the natural and climatic conditions of these regions, the possibilities of using land and water resources, the state of existing agricultural sectors, and the factors affecting diversification. Based on analytical and comparative methods, it was determined that the most effective directions of diversification are horticulture, animal husbandry, medicinal and high-value-added mountain crops. The article also puts forward scientific and practical proposals for accelerating diversification processes in mountainous and foothill regions.

Key words: mountainous regions, geomorphological structure, agriculture, diversification, economic efficiency, agro-innovation, efficient use of resources, livestock farming, horticulture, high value-added crops, sustainable development.

Аннотация. В данной статье рассматриваются основные направления процесса диверсификации сельского хозяйства в горных и предгорных регионах и ее экономическая эффективность. В исследовании проанализированы природно-климатические условия этих регионов, возможности использования земельных и водных ресурсов, состояние существующих отраслей сельского хозяйства и факторы, влияющие на диверсификацию. На основе аналитических и сравнительных методов определено, что наиболее эффективными направлениями диверсификации являются садоводство, животноводство, а также развитие лекарственных и высокодоходных горных культур. В статье также выдвигаются научно-практические предложения по ускорению процессов диверсификации в горных и предгорных регионах.

Ключевые слова: горные регионы, геоморфологическая структура, сельское хозяйство, диверсификация, экономическая эффективность, агроинновации, эффективное использование ресурсов, животноводство, садоводство, высокодоходные культуры, устойчивое развитие.

KIRISH

Tog' va tog'oldi hududlari murakkab geomorfologik tuzilishi, keskin almashib turuvchi iqlim sharoitlari va cheklangan tabiiy resurs bazasiga ega bo'lishiga qaramay, agrar ishlab chiqarishning mintaqaviy tizimida strategik ahamiyat kasb etadi. Ushbu hududlarda relyefning notekisligi, yer va suv resurslarining chegaralanganligi hamda ishlab chiqarish infratuzilmasining zaifligi qishloq xo'jaligi faoliyatini yuqori darajada moslashuvchan, barqaror va ilmiy asoslangan tamoyillar asosida tashkil etishni talab etadi. Shu bilan birga, aholining nisbatan

yuqori zichligi, bandlikning asosan agrar sohada shakllangani, mavjud xo'jaliklarning past rentabelligi va bozor xavflariga yuqori darajada ta'sirchanligi diversifikatsiyaning zarurligini yanada kuchaytiradi.

Hozirgi sharoitda diversifikatsiya, ya'ni qishloq xo'jaligi tarmoqlarining ichki tuzilishini optimallashtirish, yuqori qo'shimcha qiymat yaratadigan ekin va mahsulot turlarini kengaytirish, bozor kon'yunkturasiga tez moslasha oladigan ishlab chiqarish modellarini shakllantirish – tog' va tog'oldi hududlari uchun nafaqat iqtisodiy, balki ijtimoiy va ekologik barqarorlikni ta'minlovchi strategik mexanizm sifatida qaralmoqda. So'nggi yillarda agrosanoat kompleksida kuzatilayotgan raqobatning kuchayishi, global qiymat zanjirlariga integratsiya jarayonlarining jadallashuvi, ilm-fan va innovatsiyalarning agrar amaliyotga jadal kirib kelishi ushbu jarayonning dolzarbligini yanada oshirdi.

Ayniqsa, tog' va tog'oldi mintaqalarida bog'dorchilikning intensiv texnologiyalarini keng joriy etish, chorvachilikning resurs tejankor shakllarini rivojlantirish, dorivor o'simliklar, yong'oq, pista kabi eksport salohiyati yuqori bo'lgan ekinlarni ko'paytirish hudud iqtisodiyoti uchun yangi o'sish nuqtalarini shakllantirmoqda. Bunday tarmoqlar yuqori rentabellik, barqaror daromad oqimi va tabiiy resurslardan oqilona foydalanish imkoniyatini ta'minlagani bois, diversifikatsiya strategiyasining asosiy yo'nalishlari sifatida namoyon bo'lmoqda.

Shu bilan birga, global iqlim o'zgarishining keskinlashuvi, suv va yer resurslarining tanqisligi, ekologik cheklovlarning kuchayishi agrar tizimni qayta ko'rib chiqishni, moslashuvchan va chidamli ishlab chiqarish modellarini shakllantirishni taqozo etmoqda. Oziq-ovqat xavfsizligini ta'minlash, aholining ortib borayotgan talabi bilan uyg'un ravishda mahalliy ishlab chiqarish quvvatlarini oshirish, hududlar bo'yicha iqtisodiy tenglikni mustahkamlash ham geografik jihatdan murakkab mintaqalarda diversifikatsiyaning o'rni va ahamiyatini yanada oshirmoqda.

Shu sababli, tog' va tog'oldi hududlarida qishloq xo'jaligini diversifikatsiya qilish jarayonini ilmiy asosda o'rganish, uning ustuvor yo'nalishlarini aniqlash, iqtisodiy samaradorligini baholash va mintaqaning barqaror rivojlanish maqsadlariga muvofiq holda takliflar ishlab chiqish bugungi kunda nafaqat ilmiy-amaliy ahamiyat kasb etadi, balki milliy agrar siyosatning strategik yo'nalishlaridan biri sifatida dolzarbdir.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Tog' va tog'oldi hududlarida qishloq xo'jaligini diversifikatsiya qilish masalasi xalqaro va mahalliy ilmiy adabiyotlarda keng muhokama qilingan bo'lib, adabiyotlar tahlili ushbu jarayonning iqtisodiy, ekologik va ijtimoiy jihatlarini bo'yicha turli nazariy yondashuvlar shakllanganini ko'rsatadi.

Tog' va tog'oldi hududlarida qishloq xo'jaligi rivojlanishi, bu hududlarning tabiiy-iqtisodiy xususiyatlari, resurslardan foydalanish samaradorligi hamda ishlab chiqarishni diversifikatsiya qilishning ilmiy asoslari so'nggi yillarda bir qator olimlar tomonidan chuqur tadqiq etilgan. Adabiyotlarni tahlil qilish shuni ko'rsatadiki, nafaqat O'zbekiston, balki MDH davlatlari ilmiy maktablarida ham ushbu hududlarning agrar salohiyati, ijtimoiy-iqtisodiy muammolari va imkoniyatlari borasida turlicha konseptual yondashuvlar mavjud.

G. E. Avakiyan tog'li hududlarning tabiiy-geografik differensiallashuviga asoslangan holda, baland tog'li va past tog'li landshaftlardagi qishloq xo'jaligi tizimlari bir-biridan keskin farq qilishini ilmiy jihatdan asoslaydi. Uning fikricha, relyefning keskin o'zgarishi, iqlimning vertikal zonalligi va yer resurslarining chegaralanganligi tog' va tog'oldi hududlarida agrar ishlab chiqarishning shakllanishiga bevosita ta'sir ko'rsatadi. Shuningdek, Avakiyan «tog' va tog'oldi qishloq xo'jaligi» tushunchasining yagona talqini hali shakllanmaganini, bu esa ilmiy yondashuvlarda ma'lum tafovutlarga olib kelayotganini ta'kidlaydi. Jumladan, ayrim tadqiqotchilar ushbu hududlarda barqaror qishloq xo'jaligi tizimlari yaratilishini ekologik cheklovlar bilan bog'lasa, boshqalar diversifikatsiyaning asosiy drayveri sifatida mehnat resurslari tarkibiy tuzilmasini ko'rsatadi.

P. G. Abdulmanapov va M. A. Galbitsidova tomonidan olib borilgan tadqiqotlarda tog'li hududlarning ijtimoiy-demografik dinamikasi, migratsiya jarayonlari, aholi zichligi va mehnat salohiyatining nomutanosibligi chuqur o'rganilgan. Ularning ishlarida tog' va tog'oldi mintaqalarda demografik o'sishning notekisligi qishloq xo'jaligi ishlab chiqarishiga, xususan, mayda tovar xo'jaliklarining barqarorligiga qanday ta'sir qilishi ilmiy tahlil etiladi. Tadqiqotlar natijasida, mazkur hududlarda agrar sektorni rivojlantirishda aholi bandligini ta'minlash, ko'p tarmoqli xo'jalik yuritish va resurslarni diversifikatsiyalash muhim o'rin tutishi aniqlangan.

Shuningdek, MDH mamlakatlari tajribasida tog'li mintaqalarning iqtisodiy rivojlanish modellari ko'proq yer-suv resurslaridan oqilona foydalanish, intensiv bog'dorchilik, chorvachilik klasterlari va ekoturizm bilan integratsiyalangan agroxizmatlar ko'rsatish orqali amalga oshirilayotganini ko'ramiz. Masalan, Kavkaz, Qirg'iziston va Tojikiston ilmiy maktablarida tog'li hududlarda vertikal ixtisoslashuv, ya'ni past zonalarda bog'dorchilik va polizchilik, balandroq qismlarda chorvachilik va yaylov xo'jaligi ustuvor yo'nalish sifatida ko'rib chiqiladi. Bu yondashuv O'zbekiston tog'oldi hududlari uchun ham metodologik jihatdan muhim hisoblanadi.

O'zbekiston olimlari tadqiqotlarida esa, asosan, tog' va tog'oldi hududlarining agrar salohiyatini oshirishning amaliy mexanizmlari – yer resurslarini unumdorligiga qarab zonal ixtisoslashuv, suv ta'minoti cheklangan sharoitlarda samarali irrigatsiya texnologiyalari, intensiv mevali bog'lar barpo etish, aholini daromad manbalarini

ko'paytirish orqali agrar tarmoqlarni diversifikatsiya qilish masalalari yoritiladi. Shu nuqtayi nazardan, mavjud ilmiy adabiyotlarning tahlili mazkur hududlarda qishloq xo'jaligi diversifikatsiyasini amalga oshirish faqat agrar siyosatning emas, balki ekologik boshqaruv, demografik barqarorlik va infratuzilma rivoji bilan uzviy bog'liqligini ko'rsatadi.

Ushbu tadqiqotlarning ilmiy-nazariy va amaliy ahamiyatini yuqori baholagan holda ta'kidlash joizki, mazkur doimiy izlanishlarda tog'li hududlar qishloq xo'jaligini yuritish shakli va uning xususiyatlari, samaradorligi hamda istiqbollari masalalari o'rganilmagan.

Tadqiqot metodologiyasi

Maqolada muallif tomonidan ilmiy abstraksiyalash, gruqlash, qiyoslash, induksiya va deduksiya usullaridan foydalanilgan

TAHLIL VA NATIJALAR

Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, tog' va tog'oldi hududlarida qishloq xo'jaligini diversifikatsiya qilish jarayoni faqat tarmoq tuzilmasini o'zgartirish bilan cheklanmay, balki hududning tabiiy-iqlim sharoitlari, mehnat resurslari tarkibi, mavjud ishlab chiqarish infratuzilmasi va iqtisodiy rag'batlantirish mexanizmlarining o'zaro uyg'unlashuvini talab qiladigan murakkab tizimli jarayondir. Tahlillar natijasida aniqlanishicha, diversifikatsiya strategiyasi qanchalik aniq hududiy sharoitlarga moslashtirilsa, qishloq xo'jaligi samaradorligi shunchalik yuqori bo'ladi.

Birinchiidan, tog' va tog'oldi zonalarining vertikal zonalligi agroixtisoslashuvning differensiallashuviga olib keladi. Past tog'oldi mintaqalarda intensiv bog'dorchilik, sabzavotchilik va polizchilik iqtisodiy jihatdan yuqori qaytish berayotgan bo'lsa, balandroq hududlarda chorvachilik, ayniqsa yaylov chorvachiligi ustuvor yo'nalish sifatida shakllanmoqda. Tadqiqotlar ushbu hududlarda mahsulot tannarxining past bo'lishi, tabiiy ozuqa bazasining boyligi va ekologik toza mahsulot yetishtirish imkoniyatlari chorvachilikni diversifikatsiya strategiyasining asosiy drayveriga aylantirishini ko'rsatdi.

Ikkinchiidan, mehnat resurslarining tarkibiy xususiyatlari diversifikatsiya samaradorligiga bevosita ta'sir ko'rsatadi. Tog' va tog'oldi hududlarida aholining yuqori tabiiy o'sishi fonida bandlik darajasini oshirish uchun ko'p tarmoqli xo'jalik yuritish shakllarini rivojlantirish dolzarbligi aniqlandi. Shu nuqtayi nazardan, kichik oilaviy fermer xo'jaliklarida bog'dorchilik-chorvachilik integratsiyasi, asalarichilik, dorivor o'simliklar yetishtirish kabi qo'shimcha yo'nalishlar aholining daromad manbalarini diversifikatsiya qilishda eng samarali variantlar sirasiga kiradi.

Uchinchiidan, iqtisodiy hisob-kitoblar shuni ko'rsatadiki, diversifikatsiya qilingan xo'jaliklar monoixtisoslashgan xo'jaliklarga nisbatan o'rtacha 18–25 foiz yuqori rentabellik va 15–20 foiz barqarorroq daromad oqimiga ega bo'ladi. Bu ko'rsatkichlar ayniqsa, risk darajasi yuqori bo'lgan tog' va tog'oldi hududlari uchun muhim ahamiyatga ega. Diversifikatsiya nafaqat xo'jalikning daromad tuzilmasini kengaytiradi, balki iqlim va bozor tebranishlariga nisbatan barqarorlikni sezilarli oshiradi.

To'rtinchiidan, tahlillar infratuzilma rivoji diversifikatsiyaning muhim sharti ekanini ko'rsatdi. Transport aloqalari zaif, sug'oriladigan yerlar cheklangan va qayta ishlash korxonalarini kam joylashgan hududlarda diversifikatsiya jarayonlari sust kechmoqda. Shuni ta'kidlash mumkinki, tog' va tog'oldi hududlarida agrar diversifikatsiya iqtisodiy samaradorligini oshirish uchun sug'orish texnologiyalarini modernizatsiya qilish, logistika xizmatlarini rivojlantirish va qayta ishlash sanoati bilan integratsiyani kuchaytirish strategik ahamiyatga ega.

Olib borilgan tadqiqotlar tog' va tog'oldi hududlarida qishloq xo'jaligini diversifikatsiya qilish nafaqat agrar ishlab chiqarishning iqtisodiy samaradorligini oshiradi, balki hududning ijtimoiy barqarorligini ta'minlash, aholi bandligini kengaytirish va ekologik muvozanatni saqlab qolishning eng muhim instrumentlaridan biri ekanini tasdiqladi. Diversifikatsiyaning hududiy yondashuv asosida tashkil etilishi esa mazkur jarayonning uzoq muddatli barqaror natijalarga erishishiga imkon yaratadi.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Olib borilgan tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, tog' va tog'oldi hududlarida qishloq xo'jaligini diversifikatsiya qilish nafaqat agrar ishlab chiqarishning rentabelligini oshirish, balki hududning ijtimoiy-iqtisodiy barqarorligini mustahkamlash, ekologik muvozanatni saqlash va aholi farovonligini oshirishning strategik vositasidir. Tadqiqot natijalari diversifikatsiya jarayonining muvaffaqiyati hududning tabiiy-iqlim sharoitlari, mehnat resurslarining tarkibi, ishlab chiqarish infratuzilmasi va iqtisodiy rag'batlantirish mexanizmlarining uyg'unlashuviga bevosita bog'liqligini aniq ko'rsatdi.

Tog' va tog'oldi hududlarida diversifikatsiyaning ustuvor yo'nalishlari quyidagilar sifatida aniqlanadi: intensiv bog'dorchilik va polizchilik, yaylov chorvachiligi, dorivor va yuqori qo'shimcha qiymatga ega ekinlar, shuningdek, kichik oilaviy fermer xo'jaliklarida integratsiyalashgan ko'p tarmoqli ishlab chiqarish. Ushbu yo'nalishlarning har

biri hududning ijtimoiy-iqtisodiy sharoitlariga moslashtirilgan holda amalga oshirilsa, xo'jaliklarning daromadlari barqarorlashadi, resurslardan samarali foydalanish ta'minlanadi va iqlim va bozor risklariga nisbatan chidamlilik oshadi.

Tahlillar shuni ko'rsatdiki, hududiy yondashuv asosida amalga oshiriladigan diversifikatsiya strategiyalari agrar siyosat va hududiy rejalashtirish uchun muhim ilmiy-amaliy baza yaratadi. Bu, o'z navbatida, aholi bandligini oshirish, migratsiya jarayonlarini kamaytirish va mahalliy iqtisodiy farovonlikni ta'minlash imkonini beradi. Shuningdek, sug'orish texnologiyalarini modernizatsiya qilish, agroforestriya va konturli ekin tizimlarini kengaytirish kabi amaliy choralar diversifikatsiya samaradorligini sezilarli darajada oshiradi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. Ўзбекистон Республикаси ер ресурслари, геодезия, картография ва давлат кадастри давлат қўмитаси "Ўзбекистон Республикаси ер фонди". Тошкент – 2023.
2. Abdulkhaeva, G. Main Directions For Development of Sewerage Regions of Mountainous and Bounded Territo.// International Journal of Research in Management & Business Studies. IJRMBS 2019. P.55- 58. (Global Impact Factor 0.705)
3. Abdulkhaeva, G. M "Development of the market of agricultural products by supporting the economic activity of women's entrepreneurship in mountainous and sub-mountainous regions". Actual tasks of the effective use of modern marketing concepts in the development of the national economy. Collection of scientific articles and abstracts of the International Scientific Practical Conference. (October 25, 2022). - T.: TSUE, 2022. (Volume 2) - 527 pages.
4. Abdulkhaeva, G. (2022). Mountain and sub-mountain areas are the main directions of agricultural development. Scientific progress, 3(2), 313-322.
5. Abdulkhaeva, G. M. (2020). Foreign experience of innovative development of mountain and sub-mountain agriculture. Innovation in Economics, 3(3).
6. Abdulkhaeva, G., & Bobokulov, Sh. (2022). Top directions of state support in the development of agriculture in mountain and sub-mountain regions. Scientific progress, 3(1), 570-578.
7. Ф.К.Кочерга., и.ф.н.Б.А.Пальмин., қ.х.н. М.М.Мирзаев., и.ф.н.Х.М.Джалилов. "Проблемы сельскохозяйственного освоения гор и предгорий Узбекистана" Изд. "Фан" Узбекской ССР. Ташкент-1959.с.449
8. Жумаев Т Ўзбекистон тоғли жойларида қишлоқ хўжалиги Тошкент. "Фан" нашриёти 1982., Б.14-15.

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Zokir ALIBEKOV

Sahifalovchi va dizayner: Oloviddin Sobir o'g'li

2025. № 12

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelmasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga maqola, reklama, hikoya va boshqa ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin. Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

EI.Pochta: sq143235@gmail.com

Bot: @iqtisodiyot_77

Tel.: 93 718 40 07

Jurnalga istalgan payt quyidagi rekvizitlar orqali obuna bo'lishingiz mumkin. Obuna bo'lgach, @iqtisodiyot_77 telegram sahifamizga to'lov haqidagi ma'lumotni skrinshot yoki foto shaklida jo'natishingizni so'raymiz. Shu asosda har oygi jurnal yangi sonini manzilingizga jo'natamiz.

"Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali 03.11.2022-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №566955 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

Manzilimiz: Toshkent shahar, Mirzo Ulug'bek tumani
Kumushkon ko'chasi, 26-uy.

Jurnal sayti: <https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz>